

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

การลดหรือการจัดปัญหาความยากจนนั้น โดยทั่วไปแล้วภายในสังคมหนึ่ง ๆ ย่อมมีบุคคลอยู่จำนวนหนึ่ง ซึ่งอาจจะมากหรือน้อยก็แล้วแต่สภาพสังคมนั้น สำหรับภายในสังคมของประเทศด้อยพัฒนามักเป็นที่แน่นอนว่าต้องมีคนส่วนใหญ่ที่ต้องตกอยู่ในสภาพความเป็นอยู่ที่ยากจนข้นแค้น หรือมีสภาพความเป็นอยู่ที่ต่ำกว่ามาตรฐานขั้นต่ำสุดที่มนุษย์พึงจะมีพอประทังชีวิตอยู่ได้ การแก้ปัญหา ก็คือ การมุ่งเน้นไปที่การจัดหรือพยายามลดความยากจนของบุคคลกลุ่มนี้ให้น้อยลง หรือให้หมดสิ้นไป เพื่อให้เขาเหล่านั้นมีโอกาสลืมตาอ้าปาก และสามารถยกระดับคุณภาพชีวิตของตนเองต่อไปได้

การแปลงสินทรัพย์เป็นทุนหรือการทำให้ประชาชนผู้ถือสิทธิในสินทรัพย์บางอย่างสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนหรือกู้ยืมเงินทุนได้นั้น เป็นนโยบายของรัฐบาลที่สำคัญนโยบายหนึ่งซึ่งมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ และสร้างโอกาสแก่ประชาชนโดยเฉพาะคนจนให้เข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบ สามารถแปลงสินทรัพย์ของตนเองให้เป็นทุน เพื่อก่อให้เกิดกระบวนการสร้างงาน สร้างรายได้ รวมทั้งกระตุ้นให้เกิดการสร้างผู้ประกอบการใหม่ โดยมีหลักการสำคัญที่ต้องคำนึงถึงในการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน คือ เอกสารแสดงสิทธิของสินทรัพย์แต่ละประเภทต้องเป็นเอกสารแสดงสิทธิแบบมีเงื่อนไข (Conditional Right on Legal Document) โดยรัฐสามารถกำกับและควบคุมการโอนสิทธิได้ (Transferable) และสินทรัพย์แต่ละประเภทต้องมีการประเมินราคาที่เหมาะสมสอดคล้องกับมูลค่าทางการตลาดและมูลค่าทางเศรษฐกิจ ขณะเดียวกันต้องให้ความสำคัญกับการสร้างมูลค่าเพิ่มแก่สินทรัพย์ในแต่ละประเภทด้วย (คณะทำงานพิจารณาศึกษาแนวทางการใช้ประโยชน์สินทรัพย์ที่เกี่ยวข้องกับประชากรที่อยู่ในประเทศ, 2546)

การแปลงสินทรัพย์ให้เป็นทุนสำหรับผู้ประกอบการในอุทยานแห่งชาติหรือโครงการสินเชื่อสำหรับผู้ประกอบการในอุทยานแห่งชาติ คือ การแปลงสิทธิในการประกอบกิจการที่ได้รับอนุญาต ได้แก่ การจำหน่ายอาหาร เครื่องดื่ม ของที่ระลึก การจัดทำที่พักอาศัย การบริการนำเที่ยวแก่นักท่องเที่ยว และกิจการอื่นที่จำเป็นต่อการท่องเที่ยว ซึ่งผู้ประกอบการที่ได้รับอนุญาตให้

ประกอบกิจการข้างต้น สามารถเข้าร่วมโครงการแปลงสินทรัพย์ที่ตนเองมีอยู่ให้เป็นทุน หรือเป็น หลักประกันเงินกู้แก่ธนาคารพาณิชย์ ซึ่งจะช่วยให้ผู้ประกอบการมีเงินทุนใช้ในการประกอบกิจการ มีรายได้ที่มั่นคง และมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยในระยะเริ่มแรกดำเนินงานในพื้นที่นำร่อง 2 แห่ง คือ อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ - ปุย จังหวัดเชียงใหม่ และอุทยานแห่งชาติหาดนพรัตน์ธารา - หมู่เกาะพีพี จังหวัดกระบี่

จากการที่รัฐบาลได้กำหนดนโยบายแปลงสินทรัพย์เป็นทุน โดยกำหนดให้ผู้ประกอบการ กิจการร้านค้า และกิจการที่จำเป็นต่อการท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติ เป็นสินทรัพย์หนึ่ง ที่สามารถแปลงเป็นทุนได้ ทั้งนี้รัฐบาลเห็นความสำคัญที่จะช่วยผู้ประกอบการให้หลุดพ้นจากภาระ การกู้ยืมหนี้สินจากแหล่งเงินทุน เพื่อนำไปพัฒนาอาชีพ สร้างคุณภาพชีวิตที่ดี และพ้นจากความ จนได้อย่างถาวร ดังนั้น ในการศึกษาครั้งนี้ จึงศึกษาถึงผลสัมฤทธิ์ของการแปลงสินทรัพย์เป็นทุนใน อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ - ปุย จังหวัดเชียงใหม่ ตามโครงการสินเชื่อเพื่อผู้ประกอบการในอุทยาน แห่งชาติ โดยศึกษาจากการดำเนินงานเกี่ยวกับการสร้างโอกาสให้ประชาชนเข้าถึงแหล่งเงินทุนใน ระบบ การบริการสินเชื่อแก่ผู้ประกอบการ และการสร้างงานในชนบท ตลอดจนศึกษาถึงปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินโครงการ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการแก้ไขปัญหาความยากจน

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.2.1 เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการแปลงสินทรัพย์เป็นทุนตามโครงการสินเชื่อเพื่อ ผู้ประกอบการในอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ - ปุย ซึ่งได้แก่ การเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบของ ผู้ประกอบการ การให้บริการสินเชื่อแก่ผู้ประกอบการ และผลที่ได้รับจากโครงการสินเชื่อเพื่อ ผู้ประกอบการในอุทยานฯ ดังกล่าว

1.2.2 เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการแปลงสินทรัพย์เป็นทุนในอุทยาน แห่งชาติดอยสุเทพ - ปุย

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษานี้มุ่งที่จะศึกษาถึงกระบวนการแปลงสินทรัพย์ให้เป็นทุนของผู้ประกอบการใน พื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ - ปุย จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งถือเป็นพื้นที่นำร่องของโครงการสินเชื่อ เพื่อผู้ประกอบการในอุทยานแห่งชาติ

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การศึกษาวิจัยนี้จะทำให้ทราบถึง

1.4.1 กระบวนการแปลงสินทรัพย์ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติอย่างเป็นระบบทั้งในส่วน
ของหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง สถาบันการเงิน และผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการ

1.4.2 ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในกระบวนการแปลงสินทรัพย์ให้เป็นทุนของ
ผู้ประกอบการในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ

1.4.3 ผลกระทบจากการแปลงสินทรัพย์ให้เป็นทุนที่จะเกิดขึ้นกับผู้ประกอบการที่
เข้าร่วมโครงการในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ

1.5 นิยามศัพท์ทั่วไป

1.5.1 การแปลงสินทรัพย์เป็นทุน คือ การสร้างโอกาสให้แก่ประชาชน โดยเฉพาะ
ประชาชนผู้ยากจนและผู้ประกอบการรายย่อยให้ได้มีโอกาสเข้าถึงแหล่งทุนในระบบ โดยใช้
สินทรัพย์ที่ครอบครองหรือได้รับใบอนุญาตจากหน่วยงานของรัฐตามกฎหมายเป็นหลักประกัน
ขอกู้ยืมจากสถาบันการเงินเพื่อไปลงทุน อันเป็นการสร้างงาน สร้างรายได้ และสร้างผู้ประกอบการ
รายใหม่ รวมทั้งสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ

1.5.2 ผู้ประกอบการ หมายถึง ประชาชนที่ได้รับอนุญาตให้จำหน่ายอาหาร
เครื่องดื่ม ของที่ระลึก จัดทำที่พักอาศัย หรือกิจการอันจำเป็นต่อการท่องเที่ยวในเขตอุทยานแห่ง
ชาติดอยสุเทพ – ปุย จังหวัดเชียงใหม่

1.5.3 ใบอนุญาตประกอบการ หมายถึง หลักฐานที่ออกโดยกรมอุทยานแห่งชาติ
สัตว์ป่าและพันธุ์พืชเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าไปดำเนินกิจการท่องเที่ยวและที่พักอาศัยใน
อุทยานแห่งชาติ ตามระเบียบของกรมป่าไม้ พ.ศ. 2536 และระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า
และพันธุ์พืช พ.ศ. 2547

1.5.4 อุทยานแห่งชาติ หมายถึง ที่ดินที่ได้กำหนดให้เป็นอุทยานแห่งชาติตาม
พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504